

Anna Kosmacz-Chodorowska
Instytut Logistyki i Magazynowania - EAN Polska

SSCC - źródłem wszelkich informacji

W poprzednich wydaniach pisaliśmy o kodzie kreskowym XXI wieku, jakim jest kod UCC/EAN-128. Dziś piszemy o kluczowej informacji: numerze SSCC, jaki w tym kodzie się odwzorowuje, aby z kodów kreskowych uzyskać możliwie największe efekty i to w całym łańcuchu dostaw, a więc przez wszystkich użytkowników oznaczeń kodowych od producenta poczynając, przez poszczególnych dystrybutorów, spedytorów, na ostatecznym odbiorcy kończąc. Podamy też podstawowe zasady, jakie musi spełnić to oznaczenie, aby efekty były osiągalne.

Rodzaj kodu kreskowego oraz zakres i format kodowanych danych, czyli wybór sposobu znakowania dla każdego użytkownika kodów kreskowych, uzależniony jest od potrzeb rynkowych. Jak pamiętamy, system EAN•UCC obejmuje m. in. numery i inne standardowe dane identyfikacyjne, które po przedstawieniu w symbolach kodów kreskowych można nanosić na towary i inne jednostki handlowe, dokumenty, lokalizacje fizyczne itp. do automatycznego gromadzenia

danych i przetwarzania w aplikacjach elektronicznego przetwarzania danych. Użytkownicy tego systemu nieustannie opracowują nowe aplikacje, dostosowane do faktycznych sytuacji biznesowych i stąd zakres tych standardów ciągle się rozszerza i obecnie obejmuje wiele różnych dziedzin zastosowania kodów kreskowych, z których jedna dotyczy standardów jednoznacznej identyfikacji w skali świata jednostek logistycznych, obok jednoznacznej identyfikacji jednostek handlowych, lokalizacji, zasobów i relacji usługowych.

Co to jest jednostka logistyczna?

Jednostki logistyczne (np. palety, beczki, skrzynie, kontenery, kartony z zawartością) są to dowolne jednostki utworzone do przechowywania lub transportu wszelkich kombinacji jednostek handlowych (towarów rynkowych i materiałów zaopatrzeniowych), które muszą być identyfikowane i zarządzane w całym łańcuchu dostaw. Norma europejska definiuje jednostkę logistyczną jako jednostkę transportową, czyli opakowanie

przeznaczone do transportu, zawierające jeden lub więcej towarów (zapakowanych lub nie zapakowanych), kiedy wiele towarów musi tworzyć wspólną jednostkę. Jest to więc jednostka o dowolnym składzie, utworzona dla potrzeb transportu i składowania, która musi być, np. śledzona w poszczególnych punktach łańcucha dostaw.

Dlaczego znakujemy jednostki logistyczne?

Każda taka pojedyncza jednostka otrzymuje unikalny numer seryjny, który musi być inny dla każdej jednostki logistycznej, nawet jeżeli zawierają one identyczne jednostki handlowe. Cechy, takie jak, np. waga brutto, związane z jednostkami logistycznymi, także przedstawiane są w standardowej formie, do maszynowego odczytu.

Identyfikacja i oznaczanie jednostek logistycznych symbolami kodu kreskowego może być wykorzystane w wielu aplikacjach użytkowników. Jednostki te często przechodzą przez różne ogniwa pośrednie – dostawcę, odbiorcę, jednego lub więcej pośredników handlowych,

Tab. 1. Struktura SSCC obowiązująca w Polsce

IAC	Prefiks EAN.UCC	Numer jednostki kodującej	Indywidualny numer jednostki logistycznej	Cyfra kontrolna
0 - 9	590	P1 P2 P3 P4	S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9	K
0 - 9	590	P1 P2 P3 P4 P5	S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8	K
0 - 9	590	P1 P2 P3 P4 P5 P6	S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7	K
0 - 9	590	P1 P2 P3 P4 P5 P6 P7	S1 S2 S3 S4 S5 S6	K

służby celne itp. Każda z tych stron musi mieć możliwość zidentyfikowania tych jednostek, aby przyporządkować im informacje: adres, numer zamówienia, zawartość jednostki, waga, dostawca itp. Informacje te są często przechowywane w systemach komputerowych i mogą być wymieniane pomiędzy zainteresowanymi stronami za pośrednictwem EDI. Przedstawienie zatem identyfikatora jednostki w postaci kodu kreskowego i umieszczenie go na tej jednostce, nie się ze sobą znaczące korzyści:

- można go odczytywać elektronicznie, zmniejszając do minimum ilość błędów
- jeden identyfikator może być stosowany przez wszystkie zainteresowane strony
- każda ze stron może stosować identyfikator do przeglądania swoich plików komputerowych, w celu wyszukania danych związanych z tą jednostką
- kod identyfikujący jest jednoznaczny i nie może pojawić się na żadnej innej jednostce przez cały czas jej istnienia.

Tablica rejestracyjna jednostki logistycznej

Taki jednoznaczny identyfikator to tak zwana tablica rejestracyjna, którą norma europejska EN 1572 – „Kody kreskowe – Jednoznaczne identyfikatory jednostek transportowych” definiuje jako jednoznaczny numer, niezależnie od sposobu jego użycia, określony przez stronę nanoszącą etykietę, stosujący się do jednostek transportowych i zapewniający dostęp do danych kontrolnych, niezależnie od zawartości i przeznaczenia, ważny przez cały czas istnienia jednostki transportowej. Międzybranżowa etykieta transportowa przedstawiona w EN 1573 opisuje etykietę z kodem kreskowym, którą należy do tego celu zastosować.

Tablica rejestracyjna jest umieszczana na jednostce transportowej przez jej twórcę i powinna być autoryzowana przez agencję ją przydzielającą, zgodnie z zasadami określonymi przez tę agencję oraz w ww. normie. Numer tablicy rejestracyjnej powinien zaczynać się kodem agencji przydzielającej IAC, odpowiadającym

formatowi określonym przez tę agencję i winien być niepowtarzalny, to znaczy, że nikt nie nadaje ponownie tego numeru przed upływem odpowiedniego czasu, kiedy pierwszy numer przestanie mieć znaczenie dla jakiegokolwiek użytkownika tego standardu.

Identyfikator SSCC

Najczęściej stosowanym identyfikatorem jednostki logistycznej jest 18-cyfrowy numer identyfikacyjny EAN. UCC z IAC: od 0 do 9, przydzielony EAN International i UCC, zwanym Seryjnym Numerem Jednostki Wysyłkowej (Logistycznej) – SSCC (*Serial Shipping Container Code*). Jednostki logistyczne, których indywidualny przepływ musi być śledzony w łańcuchu dostaw, są wtedy identyfikowane przy pomocy numeru SSCC z identyfikatorem zastosowania: IZ 00 w kodzie kreskowym UCC/EAN-128, służącym do identyfikacji odrębnych, niepowtarzalnych jednostek logistycznych, z których każda ma inny numer. Strukturę SSCC obowiązującą w Polsce zaprezentowano w tab. 1.

- pierwsza cyfra to IAC, może się zmieniać od 0 do 9 i pozwala na zintegrowanie oznaczeń UCC i EAN wraz z pozostałymi oznaczeniami tablic rejestracyjnych
- prefiks EAN/UCC, nadawany przez EAN International, który dla EAN Polska wynosi 590
- numer jednostki kodującej przydziela EAN Polska zależnie od zapotrzebowania danej firmy; przy czym firmy, które posiadają już numer jednostki kodującej, o jaki wystąpiły w celu znakowania swoich produktów kodami EAN. UCC, stosują go również do tworzenia numerów SSCC, zatem bez żadnych dodatkowych formalności mogą używać tych oznaczeń (w Polsce firm tych jest kilkanaście tysięcy)
- indywidualny numer jednostki logistycznej (numer seryjny) przydziela firma tworząca daną jednostkę, przy czym jest ona zobowiązana do zagwarantowania, aby nie doszło do jego

zduplowania w okresie 1 roku.

- cyfra kontrolna służy do wykrywania błędów odczytu kodu kreskowego i wyliczana jest wg standardowego algorytmu EAN. UCC, tego samego jak w pozostałych numerach globalnych. Poniżej przedstawiono oznaczenie jednostki logistycznej w kodzie UCC/EAN-128 z IZ 00 i numerem SSCC.

Wykorzystanie SSCC jednostek logistycznych

Jak już wspomniano, skanowanie tego numeru pozwala na indywidualne śledzenie jej fizycznego przemieszczania, umożliwiając wdrożenie szerokiego zakresu aplikacji takich jak: przeładunek

kompletacyjny, opracowywanie tras wysyłek, automatyczne przyjmowanie dostaw itp., dzięki zapewnieniu połączenia informacji w kodzie kreskowym na temat jednostki logistycznej oraz informacji wymienianych pomiędzy partnerami handlowymi przy pomocy EDI.

W środowiskach, w których stosuje się EDI do transmitowania szczegółowych informacji na temat jednostek logistycznych lub gdy informacje te już się znajdują w bazie danych, SSCC działa jako odnośnik do tych informacji. Jeżeli jednak nie w każdym punkcie łańcucha dostaw dostępne jest EDI, a obecnie tak jest najczęściej, albo też niezbędne jest powielenie informacji na jednostce logistycznej, pożądane są pewne dodatkowe elementy informacji. Każdy z nich przedstawiony jest przy pomocy IZ, a większość z nich dotyczy kierunku i miejsc odbioru, przeładunku i dostawy oraz zawartości jednostki.